

Indstilling, som ogsaa Ministeren kunde slutte sig til. Nu har ganske vist den højtæredede Minister ikke i et og alt sluttet sig til Udvalgets Indstilling, men taget et Forbehold, særlig med Hensyn til det Spørgsmaal, om det var alle Bryggerierne eller kun de bestaaende, Begunstigelsen skulde gælde, men jeg har dog forstaaet den æredede Minister saaledes, at han kunde tiltræde den opstillede Skala. Det var mig derfor en ubehagelig Overraskelse at høre, at vi ogsaa med Hensyn til Skalaen bevæge os paa ghygende Grund. Saaledes synes da denne Sag endnu ikke at være bragt noget væsentligt Skridt fremad mod sin Løsning. Jeg tillader mig ligesom flere andre tidligere Talere at anbefale Udvalgets Endringsforslag til Vedtagelse. Jeg tror, at det nogenlunde imødekommer de Hensyn, der kunne være at tage til de forskellige Sider og til de forskellige Anskuelser. Det er lige saa lidt et fuldstændigt Udtryk for, hvad jeg i og for sig vilde kunne ønske, som det f. Eks. er det for det æredede Medlem for Slagelse (Røedt) eller andre æredede Medlemmer. Man er kommen hinden i Møde paa Halvvejen, men jeg føler dog nogen Trang til, siden man nu er kommen ind paa at høre de forskellige principale Standpunkter i Sagen, ogsaa at sige et Par Ord om mit. Jeg hører ikke til dem, som anse det for forkasteligt, at der gives de smaa Bryggerier en Bonifikation, og jeg kan i saa Henseende være mere enig med det æredede Medlem for Røge (Alberti) end med det æredede Medlem for Slagelse. Netop paa dette Omraade har den store Virksomhed, der her til Lands jo arbejder i Albryggeriet med en ganske overordentlig bethdelig Kapitalstyrke og med et mægtigt Plus i sin tekniske Fuldkommenhed og i hele det store Apparat, den har til Raadighed, et saa bethdeligt Overtag over den mindre Virksomhed, og kan man vel ogsaa sige, udnytter dette Overtag i saa høj Grad, at det forekommer mig ganske berettiget, hvis man paa et saadant enkelt Omraade, hvor man kan det, idet Virksomheden er underkastet direkte Bestatning fra Statens Side, søger ved Bestatningsformen at yde den mindre Produktion nogen Støtte i Tilværelseskampen. Jeg betragter det som en Fordel, at der rundt omkring i Landets Byer, ogsaa de mindre, findes saadanne smaa Bryggerier. Jeg er overbevist om, at det vilde være til Skade for disse Byers økonomiske Udvikling, hvis disse mindre Bryggerier skulde kvæles i Konkurrencekampen med de større. Jeg betragter det ogsaa som en Fordel for Landboerne, at de i saadanne Bryggerier have et nærliggende Afsetningssted for de Produkter, som de ellers maatte kunne

have vanskeligt ved at faa affatte til de samme gode Priser, og at de ligeledes faa Afgang til en let og billig Udnyttelse af de Affaldsprodukter, Bryggerierne frembringe. Jeg tror, det vilde være til Skade for Udviklingen, baade i Byerne og det omliggende Land, hvis de smaa Bryggerier i større Omfang bleve kvalte af de store. Jeg skal ikke nægte, at hvis man uden videre sætter Skatten til 9 Kr., nærer jeg Frygt for, at det vil gaa stærkt ud over de smaa Virksomheder. Der er ingen Tvivl om, at de store Bryggerier kunne bære de 2 Kr., men de smaa ville absolut ikke kunne det, og jeg kan ingenlunde som det æredede Medlem for Njebenhavns 4de Valgkreds (Scharling) slaa mig til No med at henvise til den Statistisk, som ledsager Udvalgets Betænkning. Det æredede Medlem fik ud af denne Statistisk, at de smaa Bryggerier ere komne nok saa godt over Ølstaten som de store. Ja, det viser sig i alt Fald, at de ere komne over den, det er sandt, men det forekommer mig, at naar man vil besvare det Spørgsmaal: Hvorledes klare de sig i Konkurrencekampen med de store Bryggerier, skal man se paa en Række, som ligger inden for de samme økonomiske Virkninger Omraade, om jeg saa maa sige, Række efter Ølstatlovens Straftræden. Naar man saa tager Aaret 1892—93, hvor man maa antage, at Forholdene ere komne nogenlunde i No efter Ølstatens Indførelse, og sammenligner det med Aaret 1895—96, vil man se, at for alle de store Bryggeriers Vedkommende — og til de store regner jeg alle Bryggerier, hvis Produktion er over 10,000 Tdr. — har der fundet en meget bethdelig Stigning Sted, medens der for mange af de smaa Bryggerier har fundet en Nedgang Sted. Til Trods for, at det lokale Marked naturligvis frembyder bethdelige Fordele for de smaa Bryggerier, ses det dog, at de store ere gaaede dem bethdeligt paa Klingen.

Naar man saa spørger, om man med Hensyn til dette Forhold skulde give en saa stor Bonifikation, som det æredede Medlem for Røge har foreslaaet, vil jeg paa den anden Side fraraade det, ikke alene fordi man nu en Gang i Udvalget er enedes om noget andet, og fordi jeg anser det for heldigt, om man kunde komme til en nogenlunde hurtig og enstemmig Løsning af denne Sag, men ogsaa fordi jeg finder den af ham foreslaaede Bonifikation for høj, lige saavel som Regeringsforslagets. Jeg tror, de smaa Bryggerier maa kunne klare sig med den Bonifikation, Udvalget foreslaar, og jeg anser det absolut for at være principielt urigtigt og medførende praktisk lidet heldige Konsekvenser, hvis man under en eller anden Form